

تأمین اجتماعی در ایران و جهان

پیشینه تاریخی، نظام‌ها، و طرح‌های در دست اجرای
کشورها از منظر بررسی تطبیقی

جلد دوم

گزیده مقالات فصلنامه تأمین اجتماعی

گردآوری و تدوین: هرمز همایون‌پور

تهران ۱۳۸۶

هرمز، همایون‌پور، ۱۳۱۸-
تأمین اجتماعی در ایران و جهان (پیشینه تاریخی، نظام‌ها، و طرح‌های در
دست اجرای کشورها از منظر بررسی تطبیقی): گزیده مقالات فصلنامه تأمین
اجتماعی / گردآوری و تدوین هرمز همایون‌پور. - تهران: مؤسسه عالی پژوهش
تأمین اجتماعی، ۱۳۸۶.

ج. ۲، شانزده، ۵۱۶ ص: جدول. نمودار.
ISBN: 978-964-6923-43-0 ریال ۵۷,۰۰۰
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه:

۱. تأمین اجتماعی. - ایران. الف. مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی.
ب. عنوان.

۳۶۸/۴

ت ۲ HD۷۰۹۱۵۸

م ۸۵۴۱۱۳۶

کتابخانه ملی ایران

مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

تأمین اجتماعی در ایران و جهان
(پیشینه تاریخی، نظام‌ها، و طرح‌های در دست اجرای کشورها از منظر بررسی تطبیقی)

گردآوری و تدوین هرمز همایون‌پور

آماده‌سازی و صفحه‌آرا پروانه احمدی

چاپ نخست، جلد دوم: ۱۳۸۶؛ تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه

چاپ: غزال؛ صحافت: کیمیا

شماره مسلسل ۵۶

شابک ۹۷۸۹۶۴۶۹۲۳۴۳۰۰ ISBN 978-964-6923-43-0

حق چاپ و انتشار محفوظ است.

تهران، پاسداران شمالی، نارنجستان ششم، شماره ۱۷، کدپستی ۱۹۵۷۹۳۳۹۵۳

تلفن ۲۲۲۸۲۱۹۸ فاکس ۲۲۲۸۲۱۹۳

صندوق پستی ۱۹۵۸۵۳۳۳

سایت مؤسسه www.ssri.ir

فهرست مطالب

بازده	سخن ناشر
سیزده	مقدمه تدوین‌گر
۱	بخش نخست کلیات
	زمینه تاریخی تأمین اجتماعی / دکتر محمد ستاری‌فرا
۳	فصلنامه ۱
	تأمین اجتماعی در ایران باستان / دکتر ایرج وامقی
۲۵	فصلنامه ۱
	نهادهای بین‌المللی و تأمین اجتماعی / دکتر قاسم صالح‌خو/ فصلنامه ۱
۴۸	
	تأمین اجتماعی برای قرن بیست و یک / چانتال اوزبی/ فصلنامه ۱
۶۹	
	چشم‌اندازهای فراروی تأمین اجتماعی در جهان / فصلنامه ۱۵
۸۶	
	چشم‌اندازهای فراروی تأمین اجتماعی در ایران / سعید مدنی / فصلنامه ۱۵
۱۱۲	

بخش دوم

فصل نخست

نظامهای تأمین اجتماعی کشورها

۱۵۵

نظام بیمه اجتماعی در پادشاهی عربستان سعودی /

۱۵۷

منصوره خگمی / فصلنامه ۳

نظام بیمه سالمندان و مدیریت منابع آن در چین / هان

لیانگچنگ / مدیر کل سازمان بیمه اجتماعی وزارت کار، جمهوری

۱۷۳

خلق چین / فصلنامه ۴

تحول در نظام تأمین اجتماعی چین / دکتر ناصر خادم آدم /

۱۸۸

فصلنامه ۴

نظام بیمه اجتماعی در نروژ / وزارت بهداشتی و امور اجتماعی

۲۲۱

نروژ / فصلنامه ۵

تحولات در نظام تأمین و رفاه اجتماعی ایالات متحد

۲۴۸

آمریکا / حسین جواهری / فصلنامه ۵

تحولات تاریخی و ویژگیهای کار اجتماعی در ویتنام

۲۷۶

امروز / فصلنامه ۵

نظام بیمه‌های اجتماعی کشاورزان، صاحبان حرف و

مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در عضو جامعه کشورهای

۲۹۷

اروپا (۱) / گردآوری و ترجمه دکتر بهرام پناهی / فصلنامه ۱۳

نظام بیمه‌های اجتماعی کشاورزان، صاحبان حرف

و مشاغل آزاد و خویش‌فرمایان در عضو جامعه

کشورهای اروپا (۲) / گردآوری و ترجمه دکتر بهرام پناهی /

۳۳۷

فصلنامه ۱۴

راههایی تازه که برای حمایت اجتماعی در دنیای عرب

گشوده می‌شود: نمونه مصر / امارکوس لویه (مؤسسه توسعه

۳۷۳

آلمان، بن) / فصلنامه ۱۶

سلامت و درمان

۴۰۳

بیمه درمانی خصوصی در شیلی / ماتياس كیفهان / دکتر هرمز

۴۰۵

همايون پور / فصلنامه ۲

نظام خدمات و بیمه درمانی آلمان / اووه راینهارت / مهندس

۴۲۹

عزیزکیاوند / فصلنامه ۶

تحول و تکامل نظام درمان و بیمه درمانی کانادا / ر.ج. ایوانز

۴۵۶

و.م.ام. لاو / فصلنامه ۶

کنترل هزینه‌های دارویی در کانادا / جوئل لخچین /

۴۹۵

فصلنامه ۶

نظام مراقبتهای درمانی ژاپن / ن. ایکگامی و ت. هاس

۵۲۵

کاوا / دکتر ابوالقاسم پوررضا / فصلنامه ۱۱

اصلاح نظام بیمه درمانی ژاپن / آراهیرا شوجی و

۵۵۷

اونیشی هیروناری / فصلنامه ۳

سیر تحول تاریخی نظام ملی سلامت انگلستان /

۵۷۰

دکتر علی حسن زاده / فصلنامه ۱۶

چشم اندازی به نظام درمانی امریکا / ابراهیم جعفری پویان /

۵۸۳

فصلنامه ۱۷

نظام بیمه درمانی چین در تحول (ارزیابی اولیه و

۵۹۴

پیشنهادهای سیاستها) / ه. یورگن روسنر / فصلنامه ۱۷

مطالعه تطبیقی نظام پرداخت هزینه‌های درمان در

کشورهای منتخب و ارائه الگو برای ایران / دکتر علی ماهر /

۶۳۱

فصلنامه ۱۴

بخش دوم

فصل سوم

بازنشستگی

۶۴۹

نظام پرداخت مستمری بازنشستگی در فرانسه / آ. دیاز،

۶۵۱

ب. استفان، پروفیسور دموس / ابوتراپ سهراب / فصلنامه ۴

چگونگی برقراری مستمری در ایالات متحد آمریکا /

۶۹۲

ابوتراپ سهراب / فصلنامه ۷

طرح بازنشستگی و محاسبات بیمه‌ای / رمضان نوروزی /

۷۲۳

فصلنامه ۱۳

سرمایه‌گذاری صندوقهای تأمین اجتماعی /

۷۴۲

علی‌فلاح زیبارانی / فصلنامه ۱۹

بخش سوم

مباحث نظری

۷۶۱

تأمین اجتماعی و انتخابات آمریکا / دکتر ناصر موفقیان /

۷۶۳

فصلنامه ۷

۸۱۷

تحولات تأمین اجتماعی / فصلنامه ۸

بازاندیشی در باب اصلاح نظام بازنشستگی / پ. ازراگ و

۸۲۵

ج. استیگلتر / فصلنامه ۸

اظهار نظر پیرامون مقاله بازاندیشی در باب اصلاح نظام

۸۶۲

بازنشستگی / رابرت هولزمن و دیگران / فصلنامه ۹

رویکرد بانک جهانی در مورد اصلاح نظام بازنشستگی /

۹۰۲

رابرت هولزمن / فصلنامه ۸

شش مشکل در خصوصی‌سازی تأمین اجتماعی /

۹۳۲

باب مائوسوی / فصلنامه ۱۴

نظریه اقتصادی مستمری بازنشستگی / کارلوس الیزالده /

۹۴۴

فصلنامه ۱۴

۹۵۱

بخش چهارم مطالعات موردی

۹۵۳

مروری بر اصلاحات نظام پرداخت حق الزحمه در
کشورهای منتخب آسیا و آمریکای لاتین / ر. بتیران و
ویپ / دکتر کامبیز منظم / فصلنامه ۱۲

۹۸۸

سیاست اجتماعی و خانواده‌های گسترده: شواهدی از
برنامه بازنشستگی در افریقای جنوبی / م. برتراند و دیگران /
فصلنامه ۱۳

۱۰۱۷

اصلاحات تأمین اجتماعی در اروپای مرکزی و شرقی:
تفاوتها در مقایسه با الگوی آمریکای لاتین / باربارا کریترز /
فصلنامه ۱۸

۱۰۵۸

نگاهی به فراز و نشیبهای اتوماسیون در تأمین
اجتماعی آمریکا / رامین رهنمون / فصلنامه ۱۸
فرانسه: الگوی موفق بیمه مراقبتهای درمانی /

۱۰۷۰

مهدی مهدوی و رامین روانگرد / فصلنامه ۱۹
اصلاح نظام بازنشستگی لهستان - از ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۴ /
اتسو یوشینو / فصلنامه ۲۰

۱۰۹۵

انجمن بین‌المللی تأمین اجتماعی (ایسا) و گزارشهای
آن درباره اصلاحات صورت گرفته در کشورهای منتخب

۱۱۰۳

۱۱۰۵

معرفی ایسا / ترجمه پگاه فرزین پور / فصلنامه ۱۰

۱۱۱۶

مرکز اسناد ایسا / ترجمه پگاه فرزین پور / فصلنامه ۱۲

۱۱۲۰

اصلاحات سوئد و بریتانیا / فصلنامه ۱۴

۱۱۲۷

اصلاحات آلمان و استرالیا / فصلنامه ۱۶

۱۱۳۳

اصلاحات نیوزیلند و هلند / فصلنامه ۱۷

۱۱۴۲

اصلاحات فرانسه و آمریکا / فصلنامه ۱۸

۱۱۵۲

اصلاحات مراکش / فصلنامه ۱۶

۱۱۶۰

اصلاحات کنیا / فصلنامه ۱۸

بخش پنجم

به نام خداوند جان و خرد

سخن ناشر

«اگر میان مردم به عدالت رفتار شده بود،

همه بی نیاز بودند و کسی فقیر نبود.»

امام مرسى کاظم (ع)

دانش در دنیای معاصر بنیادی ترین نقش را در توسعه ایفا می کند و هر ملت و دولتی که در دستیابی به دانش و رشد آن کامیاب تر باشند سهم بیشتری از خوشبختی و نیکبختی را از آن خود خواهند کرد. راز ماندگاری در جهان رقابتی امروز یادگیری مستمر است. یادگیری از دستاوردهای ملل، فرهنگ ها و تمدن های مختلف در حقیقت راهی به سمت پویائی و پیشرفت مستمر در تمام عرصه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است. اقتصاد و دانش چنان به هم گره خورده اند که یکی بدون دیگری معنا و مفهومی ندارد.

امروزه اقتصاددانان از اقتصاد مبتنی بر دانش سخن می گویند و دانشمندان نیز تمام نظریه ها و آثار علمی و پژوهشی خود را معطوف به ایجاد ارزش افزوده در حوزه اقتصادی می دانند. اما آنچه که بسیار مهم است مدیریت و راهبری دانش می باشد. چه بسیار کشورهایی که از سرمایه دانشی و انسانی ارزشمندی برخوردار هستند اما در هدایت آن به سمت توسعه اقتصادی و اجتماعی چندان موفق نیستند. دانش به طور مستقیم بر حیات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اثرگذار است تا جایی که ارتقای کیفی زندگی انسانها مرهون توسعه دانش و تفکر سیستمی اقدام کرده است.

در سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران مفهوم دانایی و دانش بسیار مورد تأمل و تأکید واقع شده است و واقعیت هم این است که تعالی علم و توجه به منزلت عالیم بهترین راه برای رسیدن به سعادت و رفاه اجتماعی است. به همین دلیل است که دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی سهم بسزایی در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها ایفا می کنند.

در دنیای بحران زده امروز برای کلیه ملل دنیا حفظ صلح جهانی و ارتقای همه جانبه عدالت اجتماعی آرمان مشترک و رسالتی واحد است و رسالت بنیادین تأمین اجتماعی نیز صیانت از عدالت اجتماعی است. تأمین اجتماعی با بیش از یک قرن توسعه در کلیه کشورها از منظر اقتصادی و اجتماعی از

اهمیتی روزافزون برخوردار بوده و به یک رکن اساسی در اقتصاد بازار تبدیل شده است. تأمین اجتماعی همچنین به عنوان تثبیت کننده اجتماعی، ضربه گیر اقتصادی و تنظیم کننده عدالت اجتماعی عمل می کند.

در آرمان اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی، عبارت ارزشمندی درباره تأمین اجتماعی بیان شده است: هیچ صلیحی بدون عدالت اجتماعی و هیچ عدالت اجتماعی بدون تأمین اجتماعی میسر نخواهد بود. اما واقعیت این است که در مهندسی مجدد اتحادیه بین‌المللی تأمین اجتماعی به نقش دانایی و توسعه دانش توجه ارزشمندی شده است و تمام کشورهای عضو را نیز ترغیب کرده است تا در ساختار مدیریت اجرایی خود در امر آموزش و پژوهش سرمایه‌گذاری جدی انجام دهند.

سازمان تأمین اجتماعی جمهوری اسلامی ایران نیز با بیش از ۵۰ سال قدمت از جمله نهادهای مردمی است که مسئولیت میلیون‌ها نفر مردم را در گستره بیمه‌های اجتماعی عهده‌دار می‌باشد و شاید تنها سازمان دانش‌مداری است که از سیزده سال پیش نسبت به تأسیس مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی به منظور خلق دانش و مدیریت مبتنی بر دانش و دانایی اقدام کرده است.

مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی نیز از آغاز فعالیت اهتمام خود را بر نشر آثار علمی و پژوهشی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی قرار داده است. آثار این مؤسسه بنا به نظر صاحب‌نظران بدون هیچگونه مبالغه و مجامله توانسته است جایگاه بسیار ممتازی نزد عالمان علوم اجتماعی، اقتصاددانان، متخصصان مدیریت و همچنین کلیه مشتاقان در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی به خود اختصاص دهد و حتی مراکز سیاست‌گذاری، قانونگذاری و راهبران کشور، مؤسسه را به عنوان نهادی روشمند و معتبر در خلق دانش در گستره رفاه و تأمین اجتماعی می‌شناسند.

مؤسسه با رویکرد به برنامه‌ریزی راهبردی خود در حوزه نشر دانش تأمین اجتماعی تاکنون بیش از ۵۰ اثر علمی و پژوهشی را منتشر کرده است. انتشارات مؤسسه بیشتر در حوزه‌های تخصصی شامل آمار و محاسبات بیمه‌ای، اقتصاد سلامت، مدیریت، فناوری اطلاعات و ارتباطات، حقوق و مطالعات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی تأمین اجتماعی می‌باشد.

کتاب حاضر با عنوان تأمین اجتماعی در ایران و جهان (پیشینه تاریخی، نظام‌ها، و طرح‌های در دست اجرای کشورها از منظر بررسی تطبیقی) که با اهتمام جناب آقای دکتر هرمز همایون‌پور تدوین و تألیف شده است تقدیم جامعه دانش‌پژوه و فرهنگ‌پرور ایران اسلامی می‌شود. امید است این اثر علمی برای کلیه میهمانان ارجمند، استادان، دانش‌پژوهان، دانشجویان، به‌ویژه برای مدیران و کارشناسان سازمان تأمین اجتماعی که در کنگره عدالت و تأمین اجتماعی و نخستین جشنواره ملی پژوهش تأمین اجتماعی مشارکت داشته‌اند، مفید واقع شود.

علی محمد گودرزی

رئیس مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی

و دبیر کنگره و جشنواره

مقدمه تدوین‌گر

تأمین اجتماعی اکنون ستون اصلی ایجاد آسایش خاطر و امید به آینده در مردم بیشتر کشورهای جهان است، و از راه باز توزیع درآمدها از طریق سامانه‌های خود باعث حذف یا کاهش عمده فقر، بی‌خانمانی، بیماری، مطرودیت اجتماعی، و جهل و بیسوادی می‌شود و، از همین رو، نارضایتی و ناامیدی را در یکایک ساکنان جامعه کاهش داده و خطر ناآرامی‌ها و انقلابهای اجتماعی را از میان برمی‌دارد.

با این همه، هر چند به گونه‌ای که در مقالات فصل اول این مجموعه خواهید خواند، کشور ما از ایام باستان در این حوزه پیشگامی داشته و اکنون حدود نیم قرن از پایه‌گذاری نظام تأمین اجتماعی نوین در ایران می‌گذرد، تا ایام اخیر مجله‌ای نداشتیم که خاص مباحث مربوط به سیاست اجتماعی، تحلیل نظام‌های تأمین اجتماعی در کشورهای مختلف، و مرور رویدادها و فعالیت نهادهای ملی و بین‌المللی در این حوزه حیاتی باشد، تا آنکه به همت "مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی"، یعنی شاخه تحقیقاتی سازمان تأمین اجتماعی، فصلنامه تأمین اجتماعی در سال ۱۳۷۸ تأسیس شد و از آن زمان تاکنون به انتشار خود ادامه داده است. در باب تأثیر این فصلنامه و مقالات آن بر حوزه‌های علمی و دانشگاهی و کاربردی باید دیگران سخن گویند. ولی به اعتبار ذکری که در سالهای اخیر از این فصلنامه و نیز کتابهای منتشر شده از سوی مؤسسه در کتابها و رسالات استادان و دانشجویان و صاحب‌نظران نویسنده و مترجم شده و ارجاع‌هایی که به مقالات فصلنامه و موضوعهای مندرج در کتابهای مؤسسه صورت گرفته و می‌گیرد، با اطمینان می‌توان گفت که "مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی" در ایفای رسالت اصلی خود که پژوهش و ترویج و تبلیغ تأمین اجتماعی و جلب توجه مردم، پژوهشگران، و مسئولان مملکتی به ارزش و ضرورت خدمات و مساعدتهای اجتماعی و معرفی نظامهای مربوط است، کم و بیش موفق بوده است.

در مجموعه حاضر، به تفکیک موضوع، مجموعاً ۵۰ مقاله گردآوری شده که جملگی از

چهارده ♦ تأمین اجتماعی در ایران و جهان ...

شماره‌های اول تا بیستم فصلنامه تأمین اجتماعی برگزیده و نقل شده است. در بخش اول، تحت عنوان کلیات، کوشش شده تا زمینه‌های تاریخی و مفهومی تأمین اجتماعی در ایران و سایر کشورها و همچنین وجوه بین‌المللی امر بازگو شود و به چشم‌اندازهای فراروی تأمین اجتماعی در ایران و جهان اشاره گردد. هدف از این فصل، آشنا کردن دقیق خوانندگان با نقش و موقعیت تاریخی، مفاهیم، هدفها، و کارکرد نظامهای تأمین اجتماعی در پهنه گیتی در دوران معاصر است. سپس، در بخش بعد، نظامهای تأمین اجتماعی در حوزه‌های اصلی کارکردی خود، بویژه در زمینه‌های درمان و سلامت فردی و اجتماعی و بازنشستگی، مورد بحث قرار می‌گیرد تا خوانندگان و علاقه‌مندان به موضوع به نقش و ضرورت این نهاد پراهمیت و چگونگی عملکرد آن در کشورها آشنا شوند.

لازم به گفتن نیست که چنین مقوله بااهمیت و فراگیری طبعاً با برخورداری نظری اصحاب فن و کارشناسان ملازمه داشته است تا بتواند بر کمبودهای خود فائق شده و راه کمال را بییابد. فصل سوم، تحت عنوان مباحث نظری، نمایش‌دهنده طرز تلقی و احتمالاً اختلاف نظرهای اصحاب فن و کارشناسان بنام و بین‌المللی است تا خوانندگان با مطالعه مقالات این بخش، خود، متوجه دیدگاه‌های مختلف و متفاوت موجود نسبت به حوزه‌های عمل نظامهای تأمین اجتماعی شده و، در عین حال، دریابند که این برخوردهای نظری واجد چه اهمیتی است و چگونه در تعالی بخشیدن و پیشبرد نظامها موثر بوده و خواهد بود. در واقع باید گفت که تأمین اجتماعی و سیاستهای اجتماعی نیز، نظیر هر پدیده اجتماعی دیگری که با سرنوشت انسانها سروکار دارد، از این‌گونه بحث‌ها و برخوردهای نظری بی‌نیاز نیست و بدون آنها نمی‌تواند سیر تکاملی خود را طی کند.

اما تصور کردیم که بدون ذکر نمونه‌ها و مثال‌هایی عینی از چگونگی کارکرد سامانه‌های مختلف تأمین اجتماعی، تصور دقیق نحوه عمل این سامانه‌ها و نقش آنها در کشورهای مختلف احتمالاً ممکن است آسان نباشد. بخش چهارم، تحت عنوان مطالعات موردی، به این مهم می‌پردازد تا نشان دهد که این سامانه‌ها چگونه کار می‌کنند یا، به نظر اصحاب فن، چگونه باید کار کنند، چه مسائل و مشکلاتی فرا راه آنهاست، و در موارد مختلف چگونه برای حل این مسائل و مشکلات راهیابی شده است.

بخش پنجم و آخر این کتاب اختصاص دارد به معرفی نهادی بین‌المللی که به نام "انجمن بین‌المللی تأمین اجتماعی" (مشهور به ایسا) سالها پیش تشکیل شده و وظیفه هدایت، ارائه فکر

مقدمه تدوین گر > پانزده

و برنامه، و ایجاد هماهنگی در سیاستها و نظامهای تأمین اجتماعی کشورهای مختلف را عهده دار است. در این بخش، با آنچه دولتهای گوناگون، با همکاری ایسا، در مسیر ایجاد یا اصلاح و بهبود عملکردهای نظام تأمین اجتماعی خود انجام داده‌اند آشنا می‌شوید. کوشش شده نمونه‌ها، تا جای ممکن، از کشورهای مختلف و نظامهای متفاوت انتخاب شود تا احتمالاً برای دست‌اندرکاران و برنامه‌ریزان و مجریان طرحها و برنامه‌های رفاهی کشور سودمند افتد. در آخر کتاب هم نمایه‌ای جامع و چندموضوعی آمده است تا مراجعه و دستیابی سریع خوانندگان را به مطالب مورد نیاز یا علاقه خود تسهیل کند.

آنچه خواهید خواند حاصل زحمات نویسندگان و مترجمان ذی صلاح و علاقه‌مندی است که در این ۲۰ شماره از فصلنامه کوشش کرده‌اند، با ورود به مباحث و زمینه‌های مختلف، در مسیر ترویج و تبلیغ اندیشه تأمین اجتماعی و باز نمودن اهمیت و ضرورت آن گام بردارند. به عیان خواهید دید که چه نکات و موازین سودمندی در لابلای مقالات و ترجمه‌های این عزیزان نهفته است. متذکر این موضوع شدم تا عرض کنم که، با وجود چنین مقالات نغز و پر محتوایی، وظیفه و نقش من در گردآوری و تدوین این مجموعه برآستی چندان چشمگیر نبوده است. کار اصلی را آن عزیزان گرانمایه انجام داده‌اند و کار من تا حدود زیادی فقط تجميع مقالات به صورت موضوعی و به شکلی بوده است که تصویری کم و بیش جامع از اندیشه تأمین و رفاه اجتماعی، نظامها، کارکردها، اهمیت و فراگیری، و مباحث نظری مربوط به موضوع در اختیار خوانندگان قرار دهد، خوانندگانی که به اغلب احتمال خود از صاحب نظران و آشنایان مقوله تأمین اجتماعی هستند، و در این معنا، وظیفه این مجموعه آن است که مرجعی برای مراجعه سریع به این صاحب نظران تقدیم کند.

به این ترتیب، آنچه من انجام داده‌ام، علاوه بر گزینش و تدوین، از اعمال رسم خط و آیین نگارش واحد، یکسان کردن علامت‌گذاری‌ها و سجاوندی ((puncualains))، و زدودن غلط‌های چاپی اندک تجاوز نمی‌کند. همچنین "را"های سرگردان را، که متأسفانه شاید به سبب تأثیر رسانه‌های جمعی، و غالباً به مدد "ویراستاران"، بخصوص در نوشته‌های سالیان اخیر راه یافته است، اصلاح کرده و بندها (یا پاراگراف‌ها) را به نظم معمول و مرسوم درآورده، و تقدم و تاخر تاریخ‌ها را رعایت کرده‌ام.

ملاحظه می‌کنید که کار قابل‌ی صورت نداده‌ام. اما، مایل‌م بر این نکته تأکید کنم که سبک نوشتاری کلیه نویسندگان و مترجمان در این مجموعه حفظ شده است و از اعمال پسندها یا "سلیقه شخصی" خود پرهیز کرده‌ام. این درسی است که از کارآموزی سالهای دیرین در محضر بزرگانی چون دکتر غلامحسین مصاحب، استاد احمد آرام، و دکتر مصطفی مقربی، آموخته‌ام. این اساتید، جملگی، بر رعایت این امر تأکید داشتند. برآستی هم قرار نیست که کلیه کتابها یا مقالات دنیا یک شکل و قالب زبانی و عبارتی داشته باشند! این نکته را عرض کردم تا شاید مورد توجه پاره‌ای از "ویراستاران" جوانی قرار گیرد که فکر می‌کنند کلمه یا عبارت مورد پسند آنها "بهرتر" است و بی‌محایا در مقالات و کتابهایی که برای ویرایش به آنها ارجاع می‌شود دست می‌برند، غافل از آنکه نویسندگان یا مترجمان آن مقالات و کتابها چه بسا مقام استادی و پیشگامی داشته و صاحب سبک و سیاقی خاص در نوشتن و انتخاب کلمات باشند. استادان نام برده، که روح همگی آنها شاد باشد، همیشه به ما ویراستاران جوان آن روز به جدّ توصیه می‌کردند که حتی اگر کلمه یا عبارت موردنظر شما قطعاً و به تحقیق بهتر هم باشد، تا جایی که کلمات و عبارتهای متن اصلی گویا و درست و وافی به موضوع است، آنها را تغییر ندهید؛ همیشه رعایت نظر و سلیقه دیگران را بکنید که در کار ویرایش و نسخه‌برداری از اهم وظایف است. به امید آنکه دست کم مورد توجه برخی از همکاران جوان و عزیز ما قرار بگیرد.

در پایان، لازم است از دکتر علی اکبر شبیری‌نژاد، بانی و مؤسس فصلنامه تأمین اجتماعی یاد کنم که این نشریه وزین به همت و ابتکار او پایه‌گذاری شد و ادامه یافت؛ و نیز از دکتر علی محمد گودرزی، رئیس کنونی مؤسسه عالی پژوهش تأمین اجتماعی، که فکر تدوین این مجموعه از اوست و در مراحل مختلف از هرگونه همکاری و راهنمایی دریغ نکرد.